

Yayın Adı Star Pazar
Referans No 17620248
Renk Renkli

Yayın Tarihi 04.03.2012
Etki Tarafsız
STxCM 354,00

Küpür Sayfa 1
Tiraj 117581

En güzel dekore eden Rahmi Koc

BOĞAZ'DAKİ en güzel yalı Rahmi Koc sahibi olduğu Kandilli'deki Kont Ostrorog. İç tarihi eser ve objelere süslenmiş bir yalı. Ama hemen onun yanındaki Abud Efendi Yalısı beni hayal kırıklığına uğrattı. Cümüs ve Lale Devri dizileri-nince kıldığı yalının içi çok sıradan döşenmiş. Yalının sahibi Özdoğuran ailesi ve su an 40 mil-yon dolara satılık olduğu öyleniyor.

STAR PAZAR

4 MART 2012

STAR GAZETESİ'NİN ÜCRETSİZ EKİDİR

Boğaz'da 27 yalıyla rekor Sabancı ailesinin elinde

Boğaz'daki yalılar yüzlerce yıllık tarihin sessiz tanıkları aynı zamanda. Bu mekanlarda önemli anlaşımlar imzalandı, kimi dizi seti oldu veya Osmanlı'nın ilk kadın paşasının eviydi, bazıları sahiplerine uğursuzluk getirdi. Gezin-tarihiçi Saffet Emre Tonguç, İstanbul Boğazı'ndaki yalı ve köşkerin hikayesini kaleme aldı.

İNİ DÖNDÜS

koc@star-pazar.com

KİMINDE Osmanlı İmparatorluğu'nda gerileme dönemi-nin başlangıcı kabul edilen Karlofca Antlaşması imzalan-dı, kimi yıllarca ev fabrikası olarak kullanıldı, kimi unu-tulmaz dizilere ev sahipliği yaptı, kiminde Türk sinema-sının 'küçük hanımefendisi' Belgin Doruk yasadı... İstan-bul Boğazı'nın çevresindeki yalılar ve köşker nelele ta-nık olmadı ki... Amerikalı talk şov programcısı Oprah Winfrey'den sinema oyuncusu Kevin Spacey'e pek çok ününün rehberliğini yapan gezin-tarihiçi **Saffet Emre Tonguç**, iste tüm bu yalılar çarpıcı taraflarıyla **Boğaz Hakkında Her Şey** adlı kitapta topladı.

Boğaz'da 366 adet birinci, ikinci ve üçüncü derecede tarihi eser niteliği taşıyan yalı var. Tonguç kitabında 100 yalıya yer verdi, 20'sinin ise iç mekan fotoğraflarını ya-

yımladı. Boğaz turuna bu kitapla çıktığınızda Cankurtaran'dan Rumeli Feneri'ne, Ka-dıköy ve Moda'dan ise Anadolu Feneri'ne toplam 34 duraktaki yalı ve köşkeri tek tek görürsünüz. Kitapta ayrıca yeme-iç-me mekanları, oteller de yer alıyor.

İçinde orijinal hamamı olan var

Tonguç'a yalıların mimarı acıdan ortak özelliğini sordukumuzda, ortak noktaların sadece bugün ikiye bölünmeleri oldu-gunu söylüyor: "Bugün iki ayrı yalı olarak görülen yalılardan birçoğu aslında eskiden tek bir yalıymış. Çünkü eskiden haremlilik selamık ola-rak iki ayrı bölümden oluşuyordu, selamık bölümü da-ha küçüktü. Bugün bu iki ayrı bina, iki ayrı yalı olarak kullanılıyor ve farklı kısıllara ait."

Boğaz'daki en eski yalı 1699'da Karlofca Antlaşma-

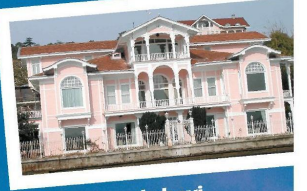

Saffet Emre Tonguç

si'nin imzalandığı Köprülu olarak da bili-nen Anadolu Hisarı'ndaki Amcazade Hüseyin Paşa Yalısı. Tonguç, en eskinin yanı sıra ilginç olan yalıları şöyle sıralıyor: "İçinde orijinal hamam bulunan iki yalı var: "Ana-dolu Hisarı'ndaki Hekimbasi Salih Efendi Yalısı ile Zahir Mustafa Paşa Yalısı." Tonguç, yalıların sahiplerini araştırırken çok zor-landığını çünkü kimsenin ismini açıklamak istemediğini söylüyor. Ama Tonguç, Boğaz'da en çok yalıya olan ailenin Sabancılar olduğunu anlatıyor: "Toplam 27 yalıları-

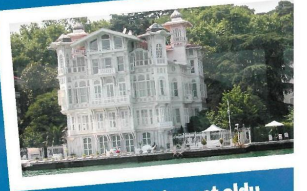
var. Sabancılar içinde en fazla yalıya sahip kişi ise Yalın Sabancı."

Saffet Emre Tonguç'un yalılarla ilgili anlattığı diğer tarihi ilginç bilgiler, okuyucuları Boğaz'ın geçmişinde bir yolculuğa çıkarıyor.

Dünyanın en pahalı evi

SEHZADE Burhaneddin Efendi Yalısı, Boğaz'ın en pahalı yalısı, aynı zamanda dünyanın en pahalı 10 evinden biri. Yeniköy'deki yalının 150 milyon dolar olduğu söyleniyor. Sultan Abdulhamit'in oğlu Burhaneddin Efendi için amcası Abdülaziz tarafından satın alınmış. 64 odalı yalının arkasında bir de köşk var.

Ask-ı Memnu dizisine set oldu

SU an Suzan Sabancı Dincer'in oturduğu Yeniköy'deki Tahsin Uzer Yalısı'nın, daha önce oturanlara uğursuzluk getirdiği söyleniyor. Eskiden Kemal Ilıcak'ındı. Ardından Erol Aksoy aldı, o da iflas etti. Suzan Sabancı'nın yeni aldığı bir başka yalı daha var: Arif Ahmet Paşa Yalısı. TRT de 1975'te yayınlanan Müjde Ar'ın oynadığı **Ask-ı Memnu** dizisinin çekildiği yalı. Din- cer, bu yalıyı kat kat kiraya verdi.

Sahibi Osmanlı'nın ilk ve tek kadın paşasıydı

BEBEKTE su an Mısır Konsoloslugu olarak kullanılan yalı, Hıdıva Emine Paşa'nındı. Osmanlı tarihinde 'Paşa' unvanını alan tek kadın. Özel orkestrası ve Boğaz'da dolayan kayığı varmış. II. Abdulhamit döneminde 'paşa' unvanı verilmiş. Hıdıva, bu muhteşem yalıyı Türkiye Cumhuriye-ti'ne vermek istemiş. Bu talebiyle ilgili aldığı yanıt şu hitapla basıyo-rmuş: "Bebekli Emine Hanım", Cumhuriyetle birlikte bütün unvanlar kaldı-rıldığı için böyle hitap edilmiş. Ama Hıdıva kendisine böyle hitap edime-sine bozulmuş ve yalıyı konsolosluk olarak kullanılması koşuluyla Mısır'a vermiş. Yalı, 28 ayda restore edildi, su an konsolosluk binası.

Eskiden mısırozü yağ fabrikasıydı

YENİKÖY'DEKİ ilk yalı Recalzade Mahmut Ekrem Yalısı. *Araba Sevdası*'nın yazarının yalısı Hıdiv Kasrı'nın tam karşı-sında yer alıyor. II. Abdulhamit döneminde herkesin jurnal-landığı zamanlarda Recalzade Mahmut Ekrem'i de "Hıdiv ile lamba aracılığıyla mesajlaşıyor" diye ihbar etmişler. Ekrem, yalısını satın tasnımak zorunda kalmış. Ekrem'in ailesinin de bir yalısı var: Vaniköy'deki Recalzade Yalısı. Bu yalı eski-den mısırozü yağ fabrikasıydı. Çevreyi inanılmaz kirliliyor-du, Dalan döneminde kapatıldı.

